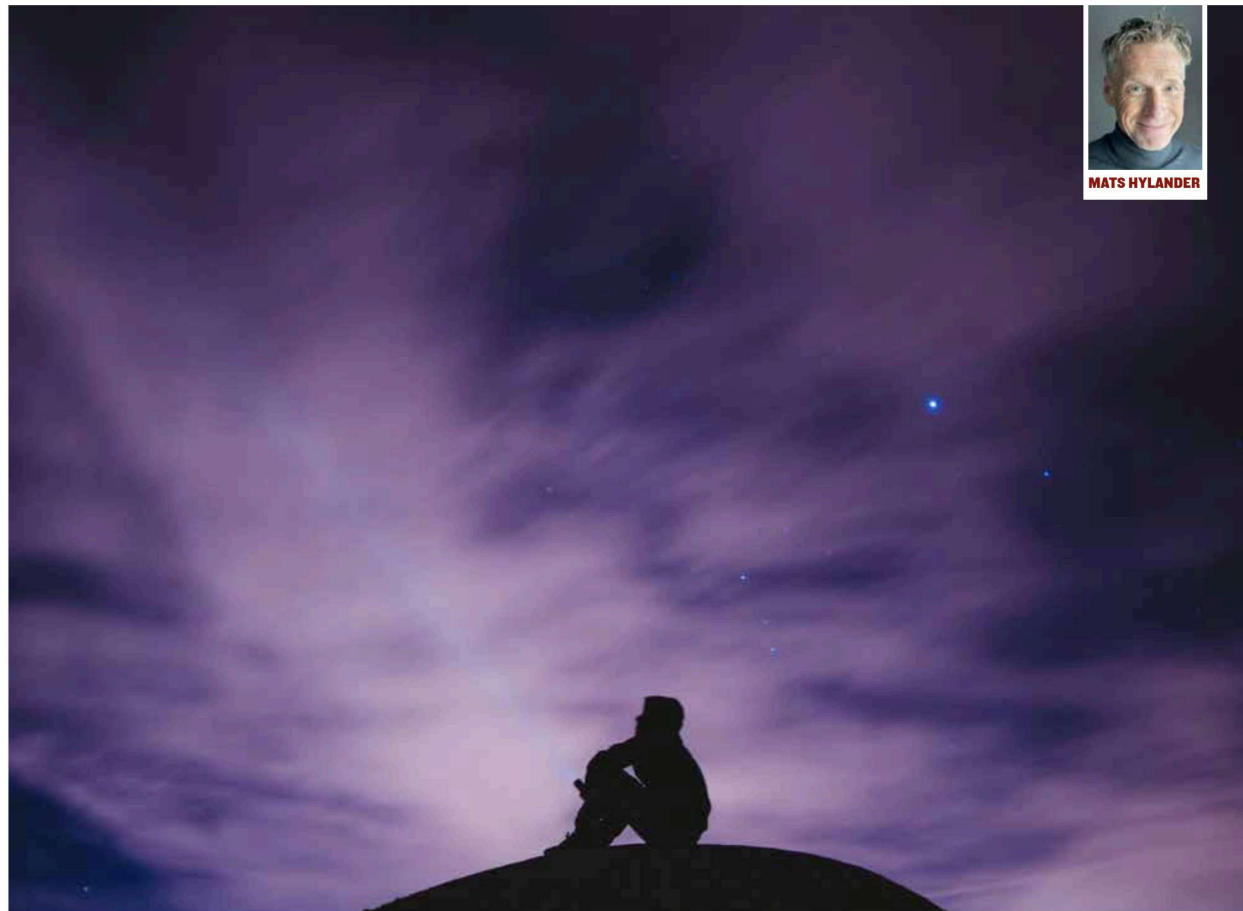

ÅSIKT

Debattredaktör:
Eva Skog 08-619 24 39,
debatt@dagen.se

MATS HYLANDER

Att Björn Ranelid mötte häftiga reaktioner efter att ha ifrågasatt Big bang-teorin som "orubblig sanning" visar hur svårt det är för en del ateister att hålla isär naturvetenskap och naturalism, skriver Mats Hylander.

FOTO: JEREMY BISHOP

Dags att ifrågasätta etablissemanget

I ett debattinlägg om tro och vetenskap skriver fysikern Krister Renard (Dagen 6/11) att det inte finns någon konfliktzon mellan religion och naturvetenskap. I detta instämmer, vad det verkar, de åtta debattörer som genom sin artikel initierade debatten i Dagen. Det är inte ovanligt att höra kristna säga att Bibeln berättar att Gud skapat, vetenskapen beskriver *hur det gick till*. Jag håller inte riktigt med.

VETENSKAP DELGER INTE bara fakta, observationer och data. Vetenskapen formulerar också teorier, det vill säga förklaringar om världen – och här kan vi bli lästa. Det finns endast två möjliga orsaker till världens och livets uppkomst: självalsträng eller intelligent upphov. Men så fort en teori hänvisar till en intelligens anses den inte vara vetenskaplig.

Oavsett om den är sann eller inte, har samhället i förväg redan bestämt sig: Evolution är den enda

ursprungsteori som kan tillåtas på våra lärosäten. Eftersom tillvarons uppkomst *måste* förklaras genom enbart naturliga förlopp är "en stegvis process under lång tid", det vill säga evolution, det enda möjliga alternativet. Det går knappast ens att tänka ut en annan naturlig förklaring. Försök själv.

ANTA ATT JAG och min fru hyr en stuga i ett annars obefolkat område. Jag kommer hem efter en skidtur och finner mat på spisen. Hur gick det till? Nu är det upp till mig att formulera en teori, men jag får inte blanda in idén att någon (min fru) lagat maten. Givet dessa förutsättningar kommer min teori om hur det gick till vara långt från sanningen.

Att författaren Björn Ranelid mötte häftiga reaktioner efter att ha ifrågasatt Big bang-teorin som "orubblig sanning" visar hur svårt det är för en del ateister att hålla isär naturvetenskap och naturalism. Men vi kristna går på en annan mina om vi tror att

evolution är förklaringen till "hur det gick till".

EVOLUTIONSTEORIN VILAR PÅ två grundpelare: Slumpmässiga mutationer och naturligt urval.

1. SLUMPEN ("det bara blev så") är per definition själva motsatsen till en skapande intelligens. Genom att ange slump sägs också vad det inte är: det finns ingen tanke eller plan i evolutionen. Om läromedel istället skrivit att världen kommit till genom "en för oss okänd anledning" hade det gjort teorin mer neutral. Men ord som tanke och plan etcetera lyser med total frånvaro i litteraturen.

2. DET NATURLIGA URVALET, som innebär utslagning av den svagare. Visst är det möjligt att tro på både en god Gud och evolution. Men i så fall måste vi modifiera båda(!) grundpelarna i teorin – och då är det inte längre evolutionsteorin som bejakas, utan egen evolutionistsidé.

Enligt läromedel är evolutionsteorin i sig själv nog. Någon intelligens behövs inte eller "får inte finnas" i något enda led. Gud är bara ett onödigt tillägg.

"Om jag blev övertygad om att jag behövde sådana tillägg (övernaturliga ingripanden) till teorin om det naturliga urvalet, skulle jag betrakta den som nonsens [...] Jag skulle inte ge ett vittne för teorin om det naturliga urvalet om den fordrade mirakulösa ingripanden vid något enda steg i utvecklingen" (Charles Darwin, citerad i boken *Den blinde urmakaren*).

SÅ PRESENTERAS TEORIN om Big bang och evolutionen för våra barn, från lågstadium till universitet. Ranelid tvingades till försvarsställning. Men borde vi inte gå till "anfall" och ifrågasätta etablissemanget? För hur kan en teori som gör anspråk på att förklara livets uppkomst – genom en planlös utveckling – anses vara existentiellt neutral?

Jag delar uppfattningen hos

tidigare debattörer att kristen tro och naturvetenskap inte krockar, men bara om vi håller oss till fakta. Då skulle vi se att evolutionism, även teistisk evolution, är behäftad med allehanda nödlösningar.

I vetenskapens premisser utesluts övernaturliga förklaringar (och så måste det vara). Det innebär att vi bara kan leta efter förklaringsmodeller där Gud inte behövs. Så nog finns en viss konflikt mellan religion och vetenskap: Idén att Gud skapat världen mer eller mindre fix färdig går inte att kombinera med nu gällande naturvetenskapliga premisser, inte ens om det faktiskt gick till så.

MATS HYLANDER, Hudiksvall

VILL DU DEBATTERA?

Skicka texten till: debatt@dagen.se
Dagen debatt, 105 36 Stockholm
Uppge namn, adress och telefon.
Redaktionen förbehåller sig rätten att korta texten.